

2022-08-10

20/199/2022

Svar på interpellation av Anton Hammar (S) om kompensation till privata vårdgivare 2016 och 2017-2019

Anton Hammar (S) har inkommit med en interpellation om kompensation till privata vårdgivare 2016 och 2017-2019. Interpellationen ska besvaras av Regionstyrelsens ordförande, Eva Hellstrand (C).

Anton Hammar frågar:

1. Varför togs beslutet när kompensationen ej måste göras?
2. Finns verksamheter som är i större behov av 24 937 739 kronor?
3. Vilka garantier har ni att de utbetalade pengarna går till bättre vård och inte till vinst?
4. Varför lyftes inte beslutet, om ändrad princip för när kompensation ska ske samt beslut om utbetalning, till fullmäktige?

Svar på fråga 1

Tack för dina frågor.

Jag antar att din första fråga syftar på domen från Förvaltningsrätten i Härnösand gällande Västernorrland.

Av domen från Förvaltningsrätten i Härnösand (målnummer 2818-16 E m.fl.) framgår att en region inte har krav på sig att behandla externa leverantörer och verksamheter i egen regi lika. Likabehandlingsprincipen gäller endast hur en region behandlar externa leverantörer sinsemellan. I lagen om valfrihetssystem – LOV – föreskrivs att grunderna för den ekonomiska ersättningen till externa leverantörer ska framgå av förfrågningsunderlaget (4 kap. 1 §). Detta tas också upp i domen. Om det i förfrågningsunderlaget inte står något om över- och underskottshantering i förhållande till regiondriven primärvård, då kan de externa leverantörerna inte ställa krav på ytterligare kompensation utöver ersättningen.

Över- och underskottshantering ska inte regleras i ett förfrågningsunderlag. I vår regions förfrågningsunderlag finns därför inget skrivet om kompensation till privata vårdgivare. Våra förutsättningar liknar i den delen de i Västernorrland.

Skillnaden är att i Västernorrland ville inte regionen betala ut underskottskompensation för att regionen ansåg att det egna underskottet berodde på särskilda kostnader de hade utifrån sitt sistahandsansvar.

Då det inte är förklaringen till underskottet i Region Jämtland Härjedalens primärvård ansåg vi inte att domslutet är vägledande när vi tog ställning till underskottskompensationen.

Den blå-gröna politiska ledningen anser att det ska finnas en valfrihet för våra medborgare i länet. Alternativa aktörer inom vård och omsorg är ett komplement, som gynnar både medarbetare och patienter. Det är kvalitet och resultat som är viktigast för oss; inte driftsformen. Vi anser att det ska finnas transparens mellan den regiondrivna primärvården och de privata hälsocentralerna. De ska kunna drivas på samma villkor. Samma ekonomiska villkor bör därför gälla för både regiondriven primärvård och privata aktörer.

Den synen har uppenbarligen gällt för fler partier tidigare eftersom underskottstäckning betalats ut sedan 2011.

Svar på fråga 2

Det ekonomiska läget i Region Jämtland Härjedalen är mycket allvarligt. Det behövs kraftfulla åtgärder för att vända utvecklingen. Effektiviteten måste öka. Mer måste produceras för de pengar som verksamheten får. En av våra största utmaningar är att få ordning på ekonomin, skapa likviditet och bygga en ny anda.

Det finns många verksamheter som behöver mer pengar. Men det är viktigt med att ge våra invånare en möjlighet till valfrihet. För att det ska fungera bör de ekonomiska förutsättningarna vara jämlika för alla aktörer inom vård och omsorg. Det är anledningen till vårt beslut om kompensation även till privata vårdgivare. Vi står för det beslutet.

Svar på fråga 3

Det är inte möjligt att ge garantier för att de utbetalade pengarna endast går till bättre vård. De privata aktörerna i länet är dock små, lokalt förankrade bolag eller ekonomiska föreningar. Den kunskapen gör mig trygg i att pengarna främst går till bättre vård. Sedan är privata vårdgivare egna juridiska personer. Medel går både till bättre vård och till vinst. Men, vinst behövs också för att kunna utveckla verksamheten.

Återigen: Det är rättvisa ekonomiska förutsättningar som är motivet till vårt beslut i den här frågan.

Svar på fråga 4

Av Kommunallagen framgår att fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Det som avses är främst mål och riktlinjer för verksamheten. Det avser även budget, skatt och andra större ekonomiska frågor. Styrelsen ska särskilt ha hand om den ekonomiska förvaltningen. Det framgår även av Regionstyrelsens reglemente. I flera tidigare beslut i samma fråga har

regionstyrelsen tagit beslutet. Vi anser att det ligger inom styrelsens mandat att fatta den här typen av beslut. Därför behöver frågan inte lyftas till fullmäktige.

Sedan till beslutet om ändrad princip för utbetalning av kompensation. Samma beräkningsgrunder gäller nu som före 2019. Det som har tillkommit är en redovisningsmässig komplettering. Den medför att utbetalningen inte släpar efter tre år. Före 2020 följde vi inte god redovisningssed. Detta eftersom vi inte kostnadsfört aktuell skuld till de privata vårdgivarna. Vi anser att den ändrade principen för utbetalning är en mindre förändring. Inte heller den här frågan är alltså av sådan dignitet att fullmäktige ska ta beslutet.

Beslutet av den 29 april har ju överklagats, bland annat av Socialdemokraterna. Det pågår en rättsprocess. Det vi vet så här långt är att Förvaltningsrätten har meddelat att beslutet inte inhiberas, det vill säga "tillfälligt stoppas". I övrigt vill jag avvakta utgången av rättsprocessen innan jag kommenterar den här frågan ytterligare.

/Eva Hellstrand (C)